

## 2.1. TURYSTYKA WEDŁUG SPRAWOZDAWCZOŚCI STATYSTYCZNEJ

### 2.1.1. Baza noclegowa i ruch turystyczny w Małopolsce

Województwo małopolskie w dniu 1 I 2006 r. zajmowało powierzchnię 15183 km<sup>2</sup>, czyli 4,9% powierzchni kraju. Graniczyło: od zachodu z województwem śląskim, od północy — z województwem świętokrzyskim, a od wschodu — z województwem podkarpackim; południową granicą województwa jest granica państwowa ze Słowacją.

W końcu 2006 r. na terenie Małopolski mieszkało 3,3 mln ludności (co stanowiło 8,6% ludności w Polsce), z czego 1,6 mln w miastach i 1,7 mln na wsi. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła 215 osób na km<sup>2</sup> (122 osób na km<sup>2</sup> w kraju).

Małopolska jest obszarem bogatym w walory turystyczne i jej udział zarówno w przypadku bazy noclegowej jak i ruchu turystycznego jest znaczący w skali kraju. Województwo małopolskie — według stanu w dniu 31 VII 2006 r. — było drugim województwem (po zachodniopomorskim — 12,7%) pod względem liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania oraz trzecim (zachodniopomorskie — 18,9% i pomorskie 14,6%) pod względem ogólnej liczby miejsc w tych obiektach.

W województwie małopolskim w 2006 r. odnotowano najwięcej osób korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania. Pod względem liczby udzielonych noclegów Małopolska zajmowała drugie miejsce, po województwie zachodniopomorskim (17,8%).

TABL. I. TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA ORAZ KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW I UDZIELONE NOCLEGI W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM NA TLE KRAJU W 2006 R.

*COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS, TOURISTS ACCOMMODATED AND OVERNIGHT STAYS IN MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP AND IN POLAND IN 2006*

RODZAJE OBIEKTÓW TYPE OF FACILITIES	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Bed places</i>	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stays)</i>	
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>		razem <i>total</i>	w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>	razem <i>total</i>	w tym turytom zagranic- cznym <i>of which foreign tourists</i>
			Polska = 100 <i>Poland = 100</i>			
<b>OGÓŁEM .....</b> <b>TOTAL</b>	<b>12,2</b>	<b>10,9</b>	<b>15,0</b>	<b>21,7</b>	<b>14,8</b>	<b>20,1</b>
<b>Obiekty hotelowe .....</b> <b>Hotel facilities</b>	<b>11,3</b>	<b>12,9</b>	<b>14,4</b>	<b>21,2</b>	<b>15,9</b>	<b>21,9</b>
Hotele .....	12,2	12,9	15,1	21,7	16,3	22,6
<i>Hotels</i>						
Motele .....	9,2	11,0	9,5	17,4	10,2	18,9
<i>Motels</i>						
Pensjonaty .....	25,6	31,1	35,1	38,5	40,0	28,9
<i>Boarding houses</i>						
Inne obiekty hotelowe .....	4,4	6,1	5,1	8,2	5,2	7,6
<i>Other hotel facilities</i>						

TABL. I. TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA ORAZ KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW I UDZIELONE NOCLEGI W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM NA TLE KRAJU W 2006 R. (dok.)

COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS, TOURISTS ACCOMMODATED AND OVERNIGHT STAYS IN MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP AND IN POLAND IN 2006 (cont.)

RODZAJE OBIEKTÓW TYPE OF FACILITIES	Obiekty <i>Facilities</i>	Miejsca noclegowe <i>Bed places</i>	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stays)</i>	
	stan w dniu 31 VII <i>as of 31 VII</i>		razem <i>total</i>	w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>	razem <i>total</i>	w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>
				Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
<b>Pozostałe obiekty</b> .....	<b>12,7</b>	<b>10,0</b>	<b>16,3</b>	<b>24,6</b>	<b>13,9</b>	<b>14,6</b>
<b>Other facilities</b>						
Domy wycieczkowe .....	20,0	17,4	15,9	23,4	17,7	24,9
<i>Excursion hostels</i>						
Schroniska .....	41,1	42,5	60,5	85,6	58,3	87,1
<i>Shelters</i>						
Schroniska młodzieżowe .....	10,6	14,9	37,7	54,3	32,7	48,5
<i>Youth hostels</i>						
Szkolne schroniska młodzieżowe .....	11,9	12,6	12,2	12,6	12,6	21,8
<i>School youth hostels</i>						
Ośrodki wczasowe .....	10,2	6,8	13,2	13,4	9,3	7,6
<i>Holiday centres</i>						
Ośrodki kolonijne .....	9,4	3,9	7,5	–	4,9	–
<i>Holiday youth centres</i>						
Ośrodki szkoleniowo- wypoczynkowe .....	13,8	12,1	13,9	19,1	15,1	16,4
<i>Training-recreational centres</i>						
Domy pracy twórczej .....	28,9	19,4	18,3	19,9	26,1	16,9
<i>Creative arts centres</i>						
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych .....	4,9	4,1	6,5	13,1	7,4	15,5
<i>Public tourist cottages</i>						
Kempingi .....	9,4	6,8	11,1	18,9	7,8	16,4
<i>Camping sites</i>						
Pola biwakowe .....	6,9	4,4	5,0	7,5	3,3	6,3
<i>Tent camp sites</i>						
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego .....	14,6	29,0	51,2	90,4	31,8	78,9
<i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>						
Zakłady uzdrowiskowe .....	26,2	18,5	18,7	1,9	18,0	1,3
<i>Health establishments</i>						
Pozostałe niesklasyfikowane <i>Other non-classified facilities</i>	16,1	16,8	21,0	39,8	18,4	37,8

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w województwie małopolskim w 2006 r. wynosił 39,1% (czwarte województwo, po zachodniopomorskim — 45,8%, kujawsko-pomorskim — 43,6%, mazowieckim — 39,5%), przy średniej krajowej w wysokości 36,4%, a stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych był najwyższy i wynosił 51,4% (średnio w kraju 42,2%).

## 2.1.2. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania

Na terenie województwa małopolskiego w końcu lipca 2006 r. działało 819 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, z czego 259 obiektów hotelowych. W porównaniu ze stanem sprzed roku ich liczba zmniejszyła się o 6, przy czym liczba obiektów hotelowych wzrosła o 17, a mniejsza była o 23 liczba pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania.

W końcu lipca 2006 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na przyjęcie turystów przygotowano 62,7 tys. miejsc, tj. o 2,0% (o 1,2 tys.) więcej w porównaniu ze stanem w lipcu 2005 r. Wzrosła również, o 2,3% (do 55,4 tys.), liczba miejsc całorocznych, które stanowiły 88,3% ogólnej liczby miejsc noclegowych.

Nie zmieniła się liczba miejsc noclegowych wykorzystywanych sezonowo (7,3 tys.). W obiektach hotelowych było 0,4 tys. (5,9%) miejsc sezonowych, a najwięcej — 2,0 tys. (26,7%) zorganizowano w obiektach z grupy „pozostałe niesklasyfikowane”, gdzie zaliczane są m.in. internaty, domy studenckie, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Na polach biwakowych wyznaczono 1,3 tys. (17,6%) miejsc o charakterze sezonowym, a 1,2 tys. (17,0%) — na kempingach.

Podobnie jak w latach poprzednich, największą liczbę miejsc noclegowych oferowały hotele (17,2 tys.), ośrodki wczasowe (9,2 tys.), pozostałe niesklasyfikowane (9,4 tys.), ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (5,9 tys.) oraz zakłady uzdrowiskowe (4,9 tys. miejsc). Turystyczny obiekt zbiorowego zakwaterowania liczył przeciętnie 77 miejsc noclegowych (o 2 więcej niż przed rokiem). Największe były kempingi (średnio 141 miejsc), zakłady uzdrowiskowe (129) i hotele (109).

TABL. II. STRUKTURA BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA  
Stan w dniu 31 VII

*STRUCTURE OF BOARDING FACILITIES IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS  
As of 31 VII*

RODZAJE OBIEKTÓW TYPE OF FACILITIES	Obiekty <i>Facilities</i>		Miejsca noclegowe <i>Bed places</i>	
	2005	2006	2005	2006
	w odsetkach		<i>in percent</i>	
<b>OGÓŁEM</b> .....	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>
<b>TOTAL</b>				
<b>Obiekty hotelowe</b> .....	<b>29,3</b>	<b>31,6</b>	<b>33,7</b>	<b>36,5</b>
<b>Hotel facilities</b>				
Hotele .....	18,4	19,3	25,4	27,5
<i>Hotels</i>				
Motele .....	1,3	1,2	0,8	0,7
<i>Motels</i>				
Pensjonaty .....	7,5	7,6	6,1	5,5
<i>Boarding houses</i>				
Inne obiekty hotelowe .....	2,1	3,5	1,5	2,8
<i>Other hotel facilities</i>				

TABL. II. STRUKTURA BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)  
Stan w dniu 31 VII

STRUCTURE OF BOARDING FACILITIES IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)  
As of 31 VII

RODZAJE OBIEKTÓW TYPE OF FACILITIES	Obiekty Facilities		Miejsca noclegowe Bed places	
	2005	2006	2005	2006
	w odsetkach		in percent	
<b>Pozostałe obiekty</b> .....	<b>70,7</b>	<b>68,4</b>	<b>66,3</b>	<b>63,5</b>
<b>Other facilities</b>				
Domy wycieczkowe .....	2,1	1,7	2,2	1,4
Excursion hostels				
Schroniska .....	2,5	2,8	1,9	1,9
Shelters				
Schroniska młodzieżowe .....	1,3	0,9	1,4	0,9
Youth hostels				
Szkolne schroniska młodzieżowe .....	4,0	4,8	3,1	3,5
School youth hostels				
Ośrodki wczasowe .....	18,8	16,7	16,4	14,7
Holiday centres				
Ośrodki kolonijne .....	1,5	1,6	1,1	1,2
Holiday youth centres				
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe .....	8,0	8,1	9,1	9,4
Training-recreational centres				
Domy pracy twórczej .....	1,8	1,6	0,8	0,7
Creative arts centres				
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych .....	1,8	1,8	1,5	1,4
Public tourist cottages				
Kempingi .....	1,6	1,5	2,8	2,7
Camping sites				
Pola biwakowe .....	1,9	2,1	2,4	2,1
Tent camp sites				
Ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego .....	0,7	0,7	0,8	0,8
Weekend and holiday accommodation establishments				
Zakłady uzdrowiskowe .....	5,0	4,6	8,1	7,8
Health establishments				
Pozostałe niesklasyfikowane .....	19,6	19,5	14,7	15,0
Other non-classified facilities				

Przeciętny hotel dysponował 54 pokojami (w 2005 r. — 51). Prawie 96% pokoi hotelowych było wyposażonych we własną łazienkę i WC. Większość hoteli stanowiły obiekty średniej klasy — 48% obiektów (52% pokoi) oznaczonych było kategorią trzygwiazdkową. Najwyższą, pięciogwiazdkową kategorię posiadało 5 hoteli (0,8 tys. pokoi).

Średnia liczba pokoi w motelach wynosiła 20 (87% z łazienką i WC), a w pensjonatach — 24 (88% z łazienką). Połowa moteli była oznaczona kategorią dwugwiazdkową. Wśród pensjonatów było 32% obiektów (32% pokoi) trzygwiazdkowych. Dwoma gwiazdkami oznaczono 27% obiektów (26% pokoi).

Rozmieszczenie bazy noclegowej w Małopolsce cechuje bardzo silna koncentracja. W 70 (38,5%) spośród 182 gmin województwa w końcu lipca 2006 r. nie istniał ani jeden turystyczny obiekt zbiorowego zakwaterowania. Ponad połowa miejsc noclegowych położona była w granicach administracyjnych zaledwie 3 gmin (Kraków — 27,1%, Zakopane — 13,5% i Krynica-Zdrój — 9,6%). Ponad 90% miejsc noclegowych w hotelach położonych było na terenie 11 gmin (w tym 65,3% w Krakowie, a 10,8% w Zakopanem). Pensjonaty są obiektami charakterystycznymi dla turystycznych miejscowości południowej części województwa (32,5% miejsc noclegowych w pensjonatach było w Zakopanem, 19,4% — w Krynicy-Zdroju, a 11,9% — w Muszynie).

Specyficzną kategorię bazy noclegowej stanowią zakłady uzdrowiskowe. W miejscowościach na terenie 7 gmin działało 38 zakładów uzdrowiskowych. W Krynicy-Zdroju istniało 34,6% miejsc noclegowych bazy uzdrowiskowej województwa, w Szczawnicy — 23,8%, Muszynie — 16,2%, Rabce-Zdroju — 11,0%, Uściu Gorlickim — 9,5% i Piwnicznej-Zdroju — 4,1%.

Największe natężenie miejsc noclegowych turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania na powierzchni administracyjną gminy odnotowano w Zakopanem (101 miejsc na 1 km<sup>2</sup>). Drugi w kolejności był Kraków (52 miejsca), a następnie Krynica-Zdrój (42), Rabka-Zdrój (27) oraz Szczawnica (26), przy przeciętnej w województwie wynoszącej 4 miejsca noclegowe na 1 km<sup>2</sup>.

Największa liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w stosunku do liczby mieszkańców występowała w Krynicy-Zdroju (359 miejsc na 1000 ludności), Szczawnicy (312), Zakopanem (309) oraz Muszynie (186). W Krakowie liczba miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców wynosiła 23, przy 19 średnio w województwie.

### 2.1.3. Osoby korzystające i udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania

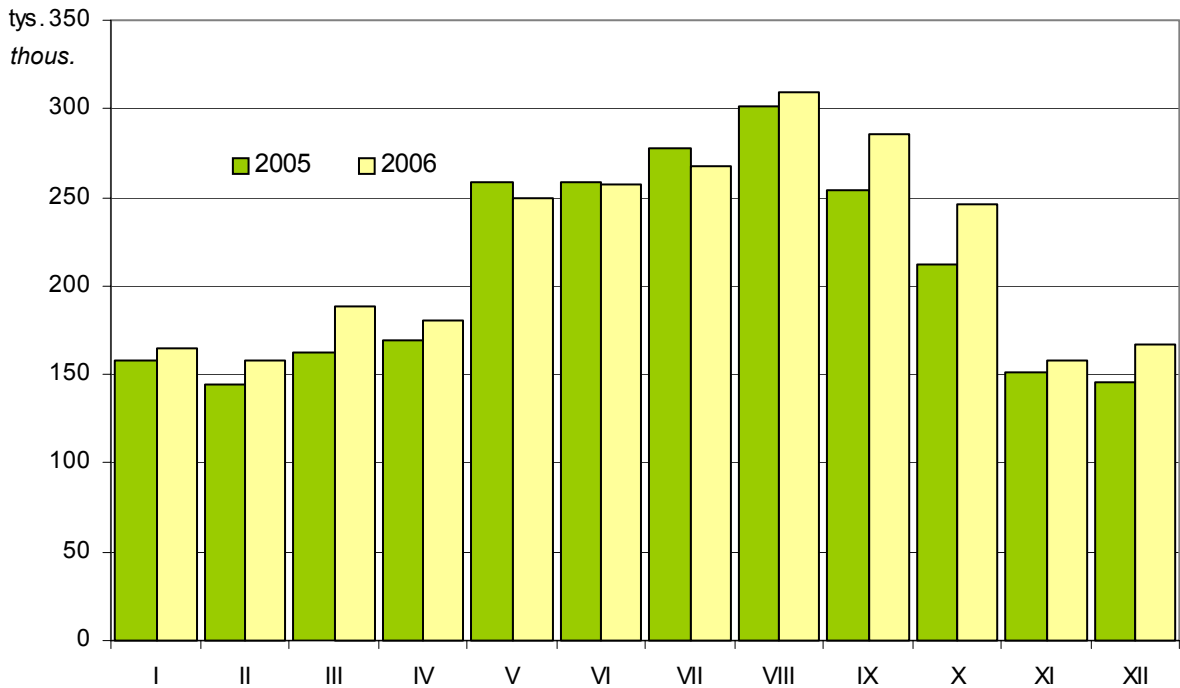
Rok 2006 był kolejnym, w którym wzrosła liczba korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania i wyniosła 2633,8 tys. osób. W porównaniu z 2005 r. ich liczba zwiększyła się o 140,7 tys. osób. Liczba gości w obiektach hotelowych zwiększyła się o 140,3 tys., w tym w hotelach (których udział w ogólnej liczbie korzystających z noclegów systematycznie wzrastał i w 2006 r. stanowił 53,8% ogólnej liczby korzystających) — o 109,0 tys. Na zbliżonym poziomie utrzymała się łączna liczba goszczących w pozostałych turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania.

TABL. III. KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA  
 TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

LATA YEARS	Ogółem <i>Total</i>	Obiekty hotelowe <i>Hotel facilities</i>	Pozostałe obiekty <i>Other facilities</i>	Ogółem <i>Total</i>	Obiekty hotelowe <i>Hotel facilities</i>	Pozostałe obiekty <i>Other facilities</i>
	rok 2000 = 100 <i>year 2000 = 100</i>			rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>		
2001 .....	96,5	95,4	97,5	96,5	95,4	97,5
2002 .....	98,6	101,8	95,5	102,2	106,7	97,9
2003 .....	104,2	106,1	102,4	105,7	104,3	107,2
2004 .....	117,4	133,9	101,5	112,6	126,2	99,1
2005 .....	126,9	154,0	100,9	108,2	115,0	99,5
2006 .....	134,1	168,6	101,0	105,6	109,5	100,0

KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW  
W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA  
WEDŁUG MIESIĘCY

TOURISTS ACCOMMODATED  
IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS  
BY MONTHS



TABL. IV. STRUKTURA KORZYSTAJĄCYCH I UDZIELONYCH NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA  
STRUCTURE OF TOURISTS ACCOMMODATED AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

RODZAJE OBIEKTÓW TYPE OF FACILITIES	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stays)</i>	
	2005	2006	2005	2006
	w odsetkach		<i>in percent</i>	
<b>OGÓŁEM</b> .....	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>
<b>TOTAL</b>				
<b>Obiekty hotelowe</b> .....	<b>59,5</b>	<b>61,6</b>	<b>44,4</b>	<b>46,0</b>
<b>Hotel facilities</b>				
Hotele .....	52,5	53,8	36,6	38,1
Hotels				
Motele .....	1,0	1,1	0,5	0,5
Motels				
Pensjonaty .....	4,5	4,2	6,2	5,5
Boarding houses				
Inne obiekty hotelowe .....	1,4	2,5	1,1	1,9
Other hotel facilities				

TABL. IV. STRUKTURA KORZYSTAJĄCYCH I UDZIELONYCH NOCLEÓWI W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)

STRUCTURE OF TOURISTS ACCOMMODATED AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

RODZAJE OBIEKTÓW TYPE OF FACILITIES	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stays)</i>	
	2005	2006	2005	2006
	w odsetkach		<i>in percent</i>	
<b>Pozostałe obiekty</b> ..... <b>Other facilities</b>	<b>40,5</b>	<b>38,4</b>	<b>55,6</b>	<b>54,0</b>
Domy wycieczkowe ..... <i>Excursion hostels</i>	2,0	1,2	2,0	1,3
Schroniska ..... <i>Shelters</i>	2,7	2,4	1,6	1,5
Schroniska młodzieżowe ..... <i>Youth hostels</i>	1,6	1,5	1,1	1,1
Szkolne schroniska młodzieżowe ..... <i>School youth hostels</i>	1,9	2,0	1,5	1,8
Ośrodki wczasowe ..... <i>Holiday centres</i>	8,0	7,8	12,1	11,7
Ośrodki kolonijne ..... <i>Holiday youth centres</i>	0,2	0,3	0,6	0,7
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe ..... <i>Training-recreational centres</i>	6,7	6,6	8,8	8,5
Domy pracy twórczej ..... <i>Creative arts centres</i>	0,5	0,4	0,8	0,7
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ..... <i>Public tourist cottages</i>	0,7	0,6	0,8	0,9
Kempingi ..... <i>Camping sites</i>	1,1	0,9	0,8	0,7
Pola biwakowe ..... <i>Tent camp sites</i>	0,3	0,2	0,3	0,2
Ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego ..... <i>Weekend and holiday accommodation establishments</i>	1,5	0,6	0,8	0,4
Zakłady uzdrowiskowe ..... <i>Health establishments</i>	3,8	3,5	15,9	15,3
Pozostałe niesklasyfikowane ..... <i>Other non-classified facilities</i>	9,4	10,2	8,5	9,3

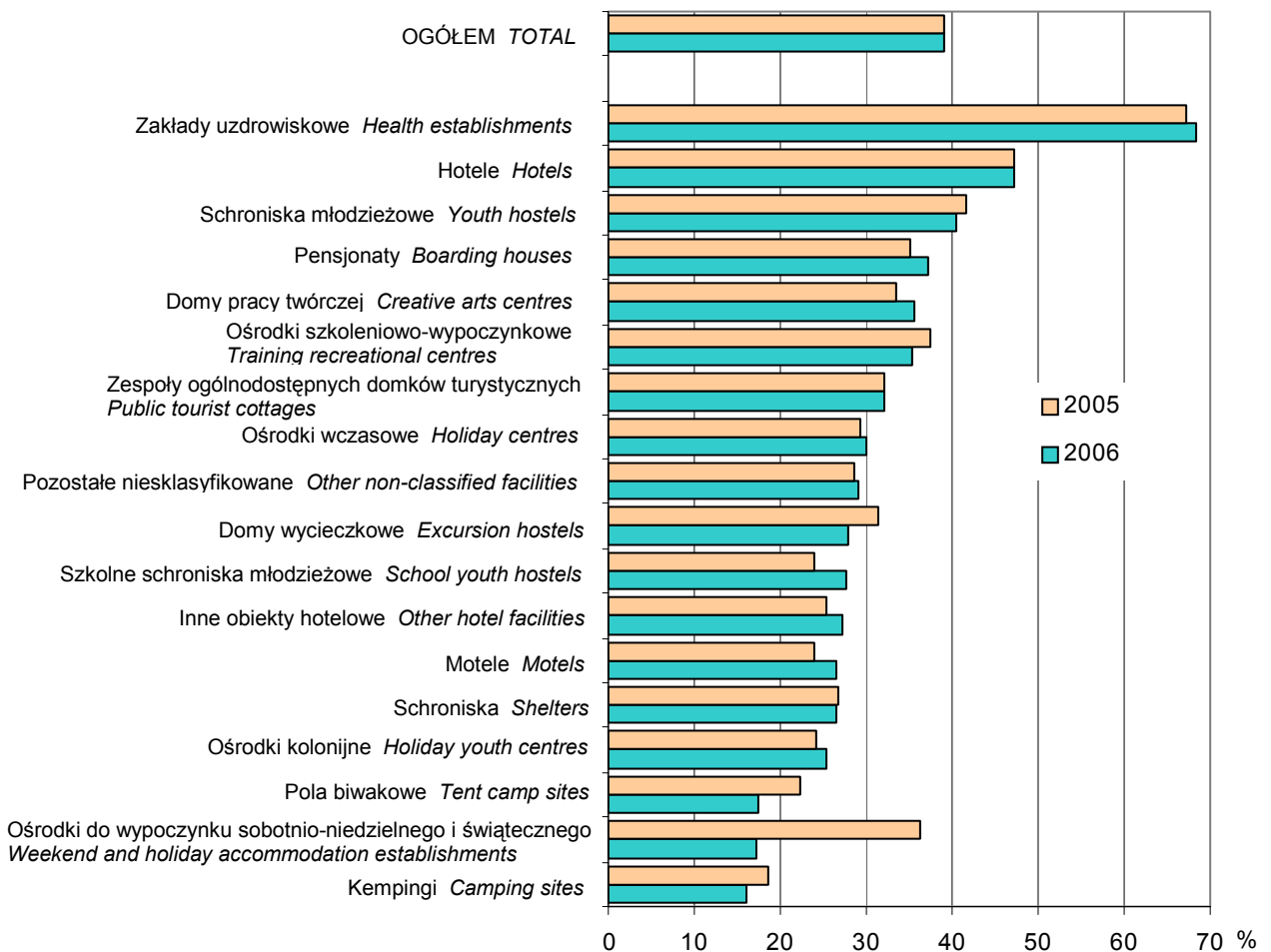
W turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2006 r. udzielono 7562,6 tys. noclegów — o 2,5% (o 186,8 tys.) więcej niż w roku poprzednim. W obiektach hotelowych liczba udzielonych noclegów wzrosła o 6,2% (o 202,0 tys.), przy niewielkim spadku (o 0,4%) noclegów w obiektach pozostałych.

Relatywnie niższy przyrost liczby udzielonych noclegów niż osób korzystających świadczy o skróceniu czasu pobytu turysty w obiekcie. W 2006 r. wyniósł on średnio 2,9 dnia, podczas gdy w 2005 r. — 3,0 dnia (w 2004 r. — 3,1 dnia, a w latach 2002 i 2003 — 3,2 dnia). Najdłużej turyści zatrzymywali się — zgodnie ze specyfiką obiektu — w zakładach uzdrowiskowych (przeciętnie 12,6 dnia), w ośrodkach kolonijnych (5,6 dnia) oraz w domach pracy twórczej (5,2 dnia). Najkrócej turyści gościli w motelach (1,5 dnia), schroniskach i ośrodkach do wypoczynku sobotnio-niedzielnego (po 1,7 dnia).

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2006 r. minimalnie zwiększył się (o 0,1 punktu procentowego) do 39,1%. Tradycyjnie najwyższy odnotowano w miesiącach wakacyjnych (w sierpniu — 52,6%, w lipcu — 50,2% oraz we wrześniu — 43,9%).

## STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW

### OCCUPANCY RATE OF BED PLACES IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY TYPE OF FACILITIES



#### 2.1.4. Turyści zagraniczni

Z roku na rok Małopolskę odwiedzało więcej turystów zagranicznych. W 2006 r. z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania korzystało 935,0 tys. osób przybyłych z zagranicy. W porównaniu z 2005 r. ich liczba wzrosła o 45,5 tys. Liczba zagranicznych gości w obiektach hotelowych wzrosła o 34,1 tys. osób (w tym o 24,3 tys. w hotelach), a w pozostałych obiektach — o 11,5 tys.



TABL. V. TURYSŒI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA

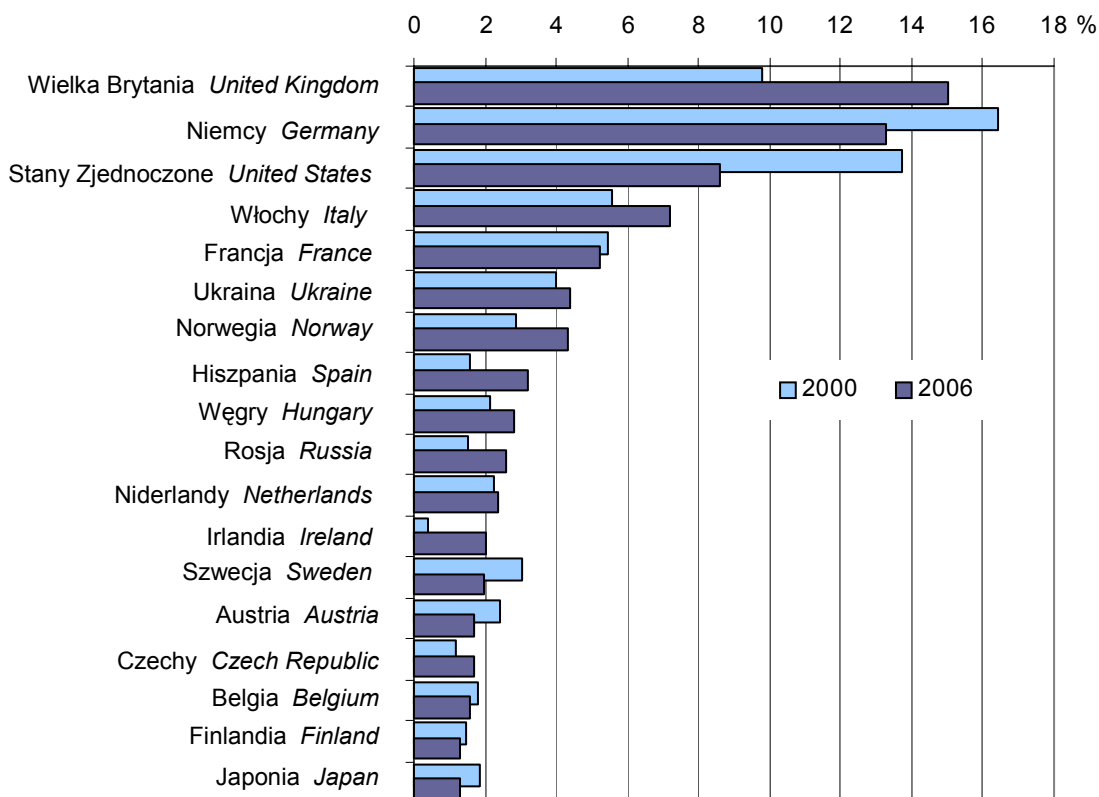
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

LATA YEARS	Ogółem <i>Total</i>	Obiekty hotelowe <i>Hotel facilities</i>	Pozostałe obiekty <i>Other facilities</i>	Ogółem <i>Total</i>	Obiekty hotelowe <i>Hotel facilities</i>	Pozostałe obiekty <i>Other facilities</i>
	rok 2000 = 100 <i>year 2000 = 100</i>			rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>		
2001 .....	100,5	97,5	111,9	100,5	97,5	111,9
2002 .....	104,1	106,6	94,5	103,6	109,4	84,5
2003 .....	109,2	111,7	99,6	104,9	104,8	105,4
2004 .....	143,1	152,1	108,6	131,0	136,2	109,1
2005 .....	175,4	188,9	123,7	122,6	124,2	113,9
2006 .....	184,4	197,4	134,6	105,1	104,5	108,8

Udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie osób korzystających z noclegów w 2006 r. wynosił 35,5% (w obiektach hotelowych 48,9% i 14,0% w pozostałych obiektach). Nadal ponad 80% zagranicznych gości za miejsce noclegu wybierało hotel (o 1,4 punktu procentowego mniej niż w 2005 r.), jednak ich udział w ogólnej liczbie gości hotelowych zmniejszył się o 2,6 punktu procentowego (do 53,0%). Oznacza to, że hotele coraz chętniej wybierali turyści krajowi. Udział turystów zagranicznych korzystających z noclegów na kempingach wynosił 60,2%.

STRUKTURA TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW

STRUCTURE OF FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY SELECTED COUNTRIES



W 2006 r. Europejczycy stanowili 78,7% turystów zagranicznych korzystających z bazy noclegowej w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania, przybysze z Ameryki Północnej — 9,3%, a z Azji — 8,6%. Interesujące są zmiany, jakie następowały w strukturze krajów, z których turyści zagraniczni trafili do Małopolski. Po raz pierwszy w 2006 r. największy odsetek stanowili przybysze z Wielkiej Brytanii — 15,0% (o 5,2 punktu procentowego więcej w porównaniu z 2000 r.). Z Niemiec pochodziło 13,3% zagranicznych gości (w latach poprzednich ich udział był najwyższy; spadek o 3,1 punktu procentowego do 2000 r.), ze Stanów Zjednoczonych — 8,6% (spadek o 5,2 punktu), z Włoch — 7,2% (wzrost o 1,7 punktu).

Turystom zagranicznym w 2006 r. udzielono 2118,7 tys. noclegów, tj. o 97,0 tys. więcej (o 4,8%) niż przed rokiem. Średni czas pobytu turysty zagranicznego wyniósł — podobnie jak w poprzednich latach — 2,3 dnia.

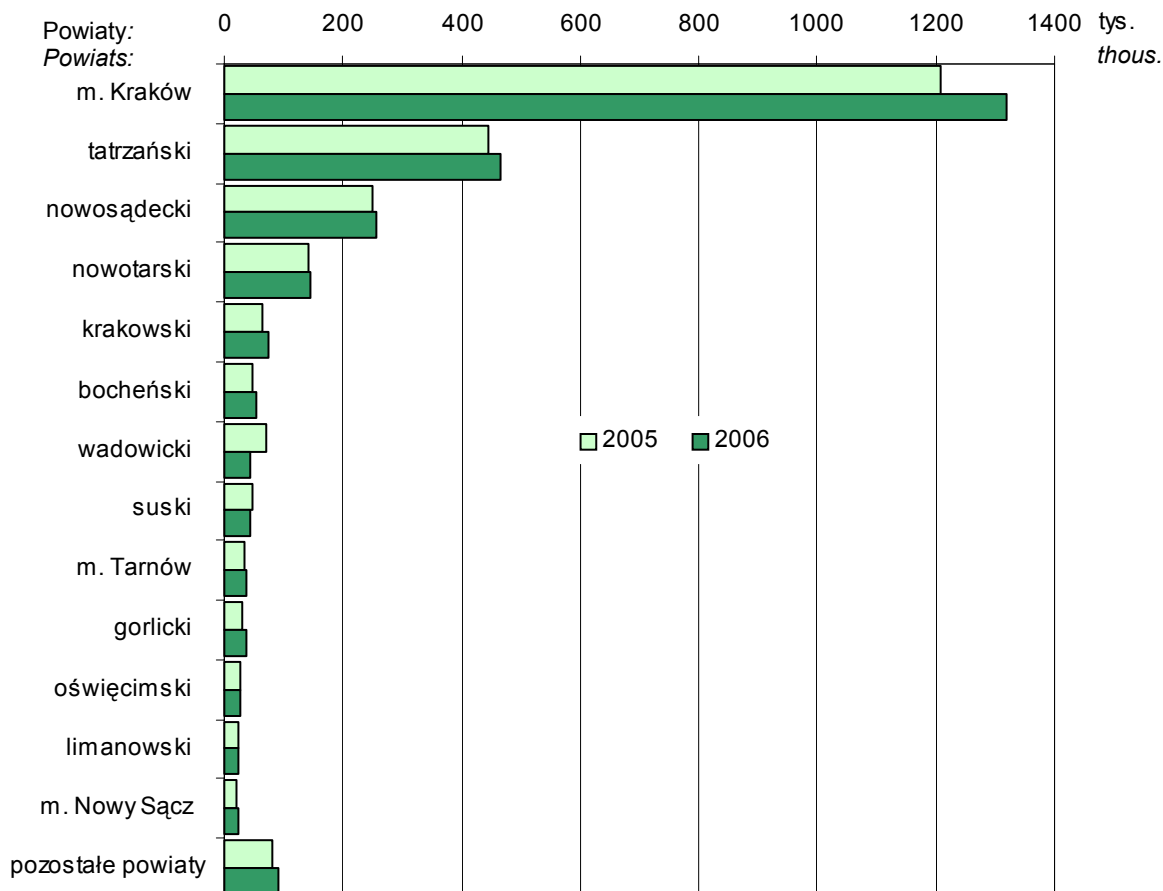
### 2.1.5. Ruch turystyczny w podregionach i powiatach

Stolica województwa stanowiła jednocześnie centrum ruchu turystycznego Małopolski i jej znaczenie z roku na rok wzrastało. W 2006 r. z miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie korzystało 50,1% ogólnej liczby turystów w województwie (o 1,6 punktu procentowego więcej w porównaniu z 2005 r. i o 9,4 punktu więcej niż w 2000 r.), tj. 1319,7 tys. osób. Ponad połowę (58,4%) osób korzystających z noclegów stanowili turyści zagraniczni.

Z noclegów w hotelach w 2006 r. skorzystało 80,5% ogólnej liczby osób korzystających z noclegów w Krakowie (75,0% gości hotelowych województwa). W turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie udzielono 2678,2 tys. noclegów. Przeciętny czas pobytu turysty w obiekcie wynosił 2,0 dnia — o 0,9 dnia mniej od średniej w województwie.

#### KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG POWIATÓW

#### TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY POWIATS



W turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania położonych w powiatach podregionu nowosądeckiego w 2006 r. przebywało 1050,6 tys. turystów (39,9% osób korzystających z noclegów w województwie; o 2,1 punktu procentowego mniej w stosunku do roku 2005). Turyści zagraniczni stanowili 10,0% gości. W powiecie tatrzańskim z turystycznej bazy noclegowej zbiorowego zakwaterowania korzystało 17,6% osób korzystających z noclegów w województwie (44,2% w podregionie). Znaczące centrum ruchu turystycznego stanowił powiat nowosądecki (udział korzystających z noclegów w województwie — 9,7%) oraz nowotarski (5,5%).

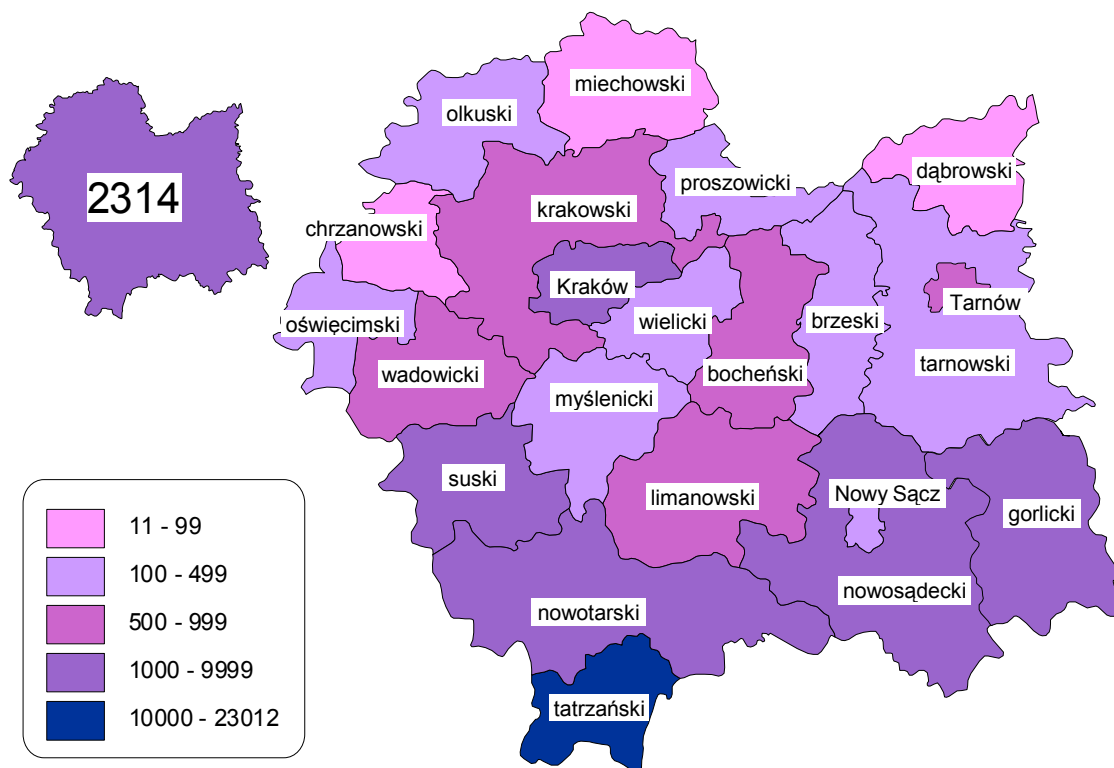
W 2006 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w podregionie nowosądeckim udzielono 4378,1 tys. noclegów (57,9% ogólnej liczby udzielonych noclegów w województwie; 30,0% noclegów w obiektach hotelowych i 81,6% noclegów udzielonych w pozostałych obiektach).

W podregionie nowosądeckim przeciętna długość pobytu turysty w 2006 r. wyniosła 4,2 dnia (o 1,3 dnia dłużej od średniej w województwie). Wynikało to ze specyfiki ruchu turystycznego w podregionie — miał on charakter głównie rekreacyjny i wypoczynkowy, a także związany ze zdrowiem. W 4 rodzajach obiektów średni czas pobytu turysty wyniósł ponad 4 dni; były to: zakłady uzdrowskowe (12,5 dnia), ośrodki kolonijne (5,6), domy pracy twórczej (5,4) i ośrodki wczasowe (4,3).

W powiatach podregionu krakowsko-tarnowskiego w 2006 r. z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania korzystało najmniej osób (263,4 tys., tj. 10,0% udziału w województwie). Turystom tym udzielono 506,3 tys. noclegów (6,7% noclegów udzielonych w województwie ogółem). Średni czas pobytu turysty w obiektach podregionu krakowsko-tarnowskiego wyniósł 1,9 dnia.

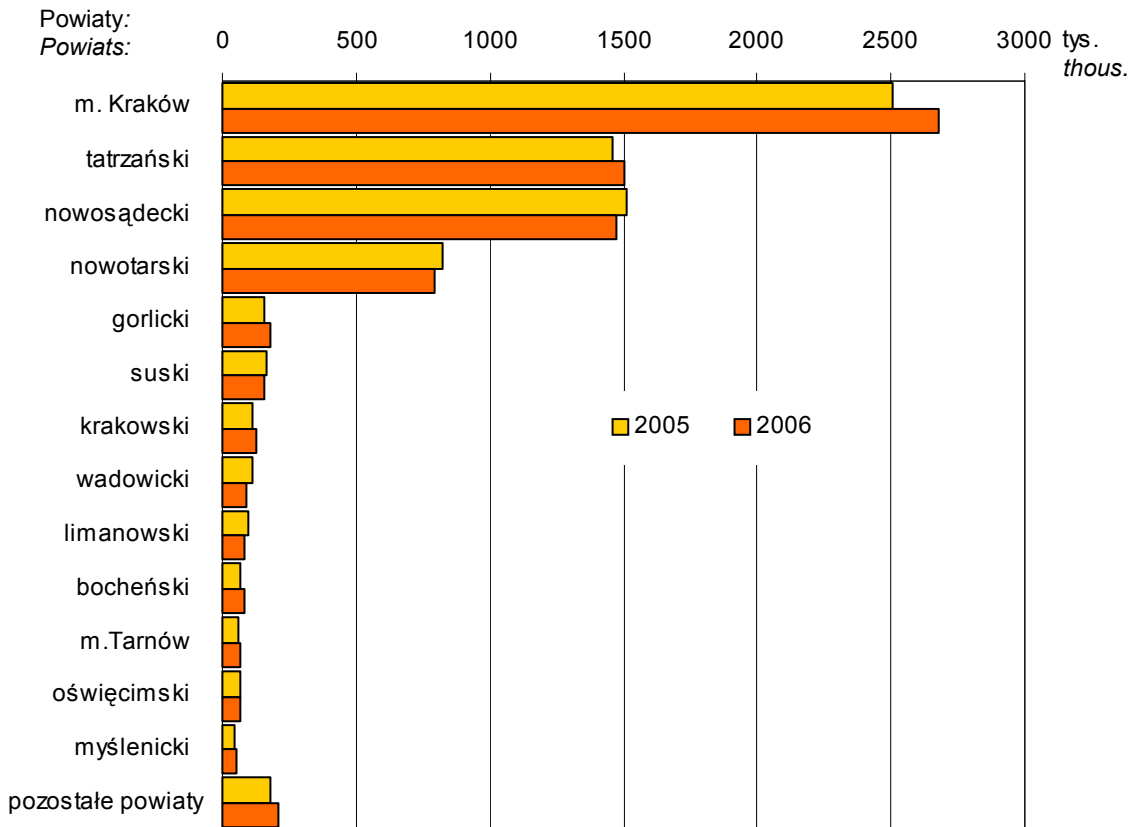
#### UDZIELONE NOCLEGI W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA NA 1000 LUDNOŚCI WEDŁUG POWIATÓW W 2006 R.

#### OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS PER 1000 POPULATION BY POWIATS IN 2006



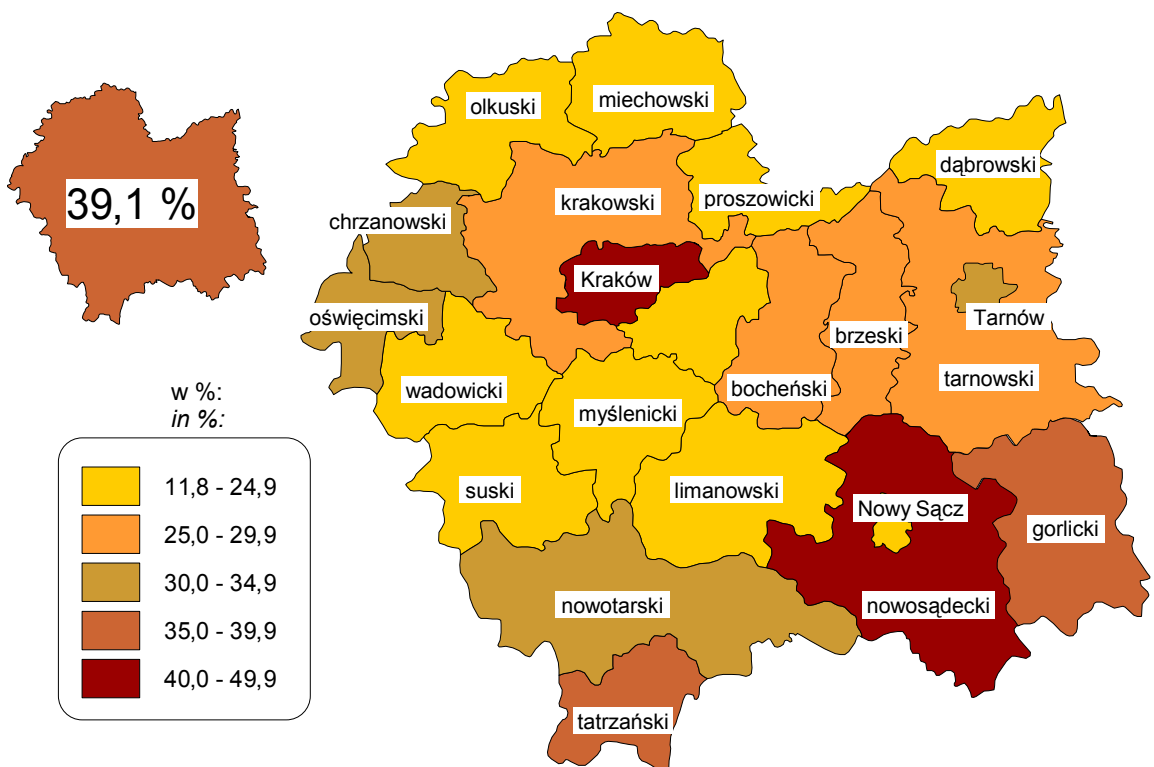
UDZIELONE NOCLEGI W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG POWIATÓW

OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY POWIATS



STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG POWIATÓW W 2006 R.

OCCUPANCY RATE OF BED PLACES IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY POWIATS IN 2006



## 2.1.6. Osobowy ruch graniczny<sup>1</sup>

### 2.1.6.1. Ruch na przejściach granicznych

Od momentu utworzenia województwa małopolskiego udział liczby odpraw osób przekraczających granice Polski<sup>2</sup> na przejściach granicznych położonych na terenie Małopolski w liczbie odpraw ogółem w Polsce wzrósł z 5,1% w 1999 r. do 7,6% w 2006 r. Udział przekraczających granice obywateli polskich wzrósł, odpowiednio, z 8,6 % do 11,4%, a cudzoziemców — z 3,0% do 5,1%.

TABL. VI. UDZIAŁ OSOBOWEGO RUCHU GRANICZNEGO W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W OSOBOWYM RUCHU GRANICZNYM W POLSCE

SHARE OF PASSENGER BORDER TRAFFIC IN MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN PASSENGER BORDER TRAFFIC IN POLAND

LATA YEARS	Przekroczenia granicy ogółem <i>Total number of border crossings</i>	Obywatele polscy <i>Poles</i>		Cudzoziemcy <i>Foreigners</i>	
		przekraczający granicę w kierunku <i>crossing border</i>			
		z Polski <i>from Poland</i>	do Polski <i>to Poland</i>	do Polski <i>to Poland</i>	z Polski <i>from Poland</i>
		Polska = 100		Poland = 100	
1999 .....	5,1	8,7	8,6	3,0	3,1
2000 .....	5,7	9,7	9,5	3,0	3,1
2001 .....	6,2	10,1	9,8	2,9	2,9
2002 .....	6,0	9,7	9,4	3,0	3,0
2003 .....	6,2	9,2	9,0	4,0	4,1
2004 .....	6,4	9,4	9,1	4,7	4,7
2005 .....	6,3	9,6	9,2	4,4	4,3
2006 .....	7,6	11,5	11,2	5,1	5,1

TABL. VII. OSOBOWY RUCH GRANICZNY  
PASSENGER BORDER TRAFFIC

LATA YEARS	Przekroczenia granicy ogółem <i>Total number of border crossings</i>	Obywatele polscy <i>Poles</i>		Cudzoziemcy <i>Foreigners</i>	
		przekraczający granicę w kierunku <i>crossing border</i>			
		z Polski <i>from Poland</i>	do Polski <i>to Poland</i>	do Polski <i>to Poland</i>	z Polski <i>from Poland</i>
		W tysiącach osób <i>In thousand persons</i>			
1999 .....	14426,3	4766,2	4302,6	2666,1	2691,4
2000 .....	15740,1	5505,8	5101,6	2566,2	2566,4
2001 .....	13951,7	5381,6	5055,8	1755,1	1759,2
2002 .....	11425,1	4350,9	4090,8	1514,7	1468,7
2003 .....	11154,4	3579,8	3373,9	2108,3	2092,5
2004 .....	12587,7	3494,5	3316,4	2925,3	2851,4
2005 .....	13180,1	3902,2	3666,6	2872,1	2739,2
2006 .....	16600,7	5156,1	4860,7	3304,6	3279,4

<sup>1</sup> Opracowano na podstawie danych Straży Granicznej.

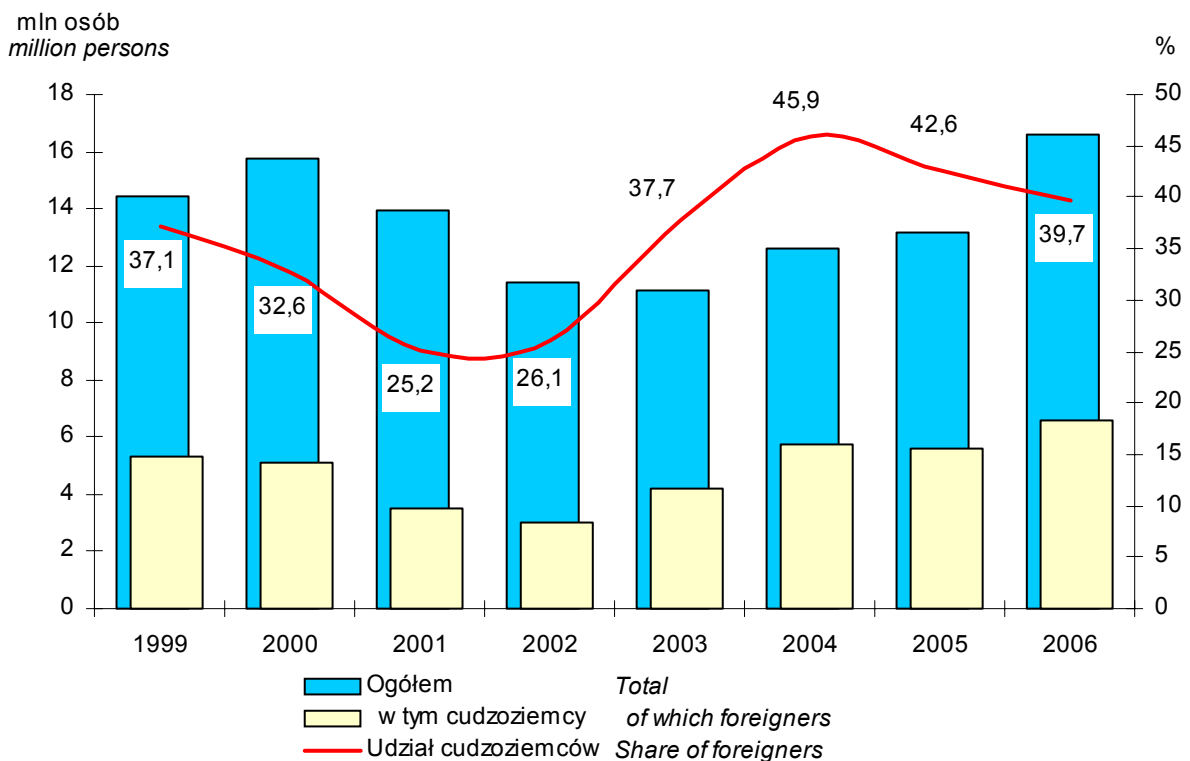
<sup>2</sup> W badaniach prowadzonych przez Straż Graniczną rejestrowane są przekroczenia granicy (dokonywane odprawy), w związku z tym ta sama osoba kilkakrotnie przekraczająca granicę traktowana jest jak kilka osób.

TABL. VII. OSOBOWY RUCH GRANICZNY (dok.)  
PASSENGER BORDER TRAFFIC (cont.)

LATA YEARS	Przekroczenia granicy ogółem <i>Total number of border crossings</i>	Obywatele polscy <i>Poles</i>		Cudzoziemcy <i>Foreigners</i>	
		przekraczający granicę w kierunku <i>crossing border</i>			
		z Polski <i>from Poland</i>	do Polski <i>to Poland</i>	do Polski <i>to Poland</i>	z Polski <i>from Poland</i>
W odsetkach <i>In percent</i>					
1999 .....	100,0	33,0	29,8	18,5	18,7
2000 .....	100,0	35,0	32,4	16,3	16,3
2001 .....	100,0	38,6	36,2	12,6	12,6
2002 .....	100,0	38,1	35,8	13,3	12,9
2003 .....	100,0	32,1	30,2	18,9	18,8
2004 .....	100,0	27,8	26,3	23,2	22,7
2005 .....	100,0	29,6	27,8	21,8	20,8
2006 .....	100,0	31,1	29,3	19,9	19,8

W 2006 r. na przejściach granicznych położonych na terenie województwa małopolskiego odprawiono 16600,7 tys. osób przekraczających granicę Polski, czyli o 3420,6 tys. (o 26,0%) więcej niż rok wcześniej. Zwiększył się ruch graniczny obywateli polskich — wzrost o 2448,0 tys. osób (o 32,3%). Liczba osób wjeżdżających do kraju wzrosła, w porównaniu z 2005 r., o 1194,1 tys. (o 32,6%), a ich udział w ogólnej liczbie przekraczających granicę wzrósł z 27,8% do 29,3%, tj. o 1,5 punktu procentowego. Liczba Polaków wyjeżdżających z kraju wzrosła o 1253,9 tys. (o 32,1%), a analogiczny udział był wyższy o 1,5 punktu procentowego.

**RUCH OSOBOWY NA PRZEJŚCIACH GRANICZNYCH  
ORAZ UDZIAŁ CUDZOZIEMCÓW W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEKACZAJĄCYCH GRANICE  
PASSENGER BORDER TRAFFIC ON BORDER CROSSINGS  
AND SHARE OF FOREIGNERS IN TOTAL NUMBER OF PEOPLE CROSSING BORDERS**



Zwiększył się ruch graniczny cudzoziemców; w 2006 r. granicę Polski przekroczyło o 972,6 tys. (o 17,3%) obcokrajowców więcej niż rok wcześniej. Liczba odpraw cudzoziemców wyjeżdżających z Polski wzrosła o 540,2 tys. (o 19,7%), a ich odsetek w ogólnej liczbie przekraczających granicę zmniejszył się o 1,0 punktu procentowego. Liczba wjeżdżających do Polski wzrosła o 432,5 tys. osób (o 15,1%), a ich udział zmniejszył się o 1,9 punktu procentowego.

TABL. VIII. OSOBOWY RUCH GRANICZNY WEDŁUG RODZAJÓW PRZEJŚĆ W 2006 R.

PASSENGER BORDER TRAFFIC ACCORDING TO TYPE OF BORDER CROSSINGS IN 2006

RODZAJE PRZEJŚĆ GRANICZNYCH <i>TYPE OF BORDER CROSSINGS</i>	Liczba przejść <i>Number of crossings</i>	Odprawy <i>Customs</i>			Struktura odpraw <i>Structure of customs</i>	
		w tys. <i>in thous.</i>	1999 = 100	2005 = 100	w % <i>in %</i>	wzrost/ spadek (-) względem 1999 r. w pkt <i>increase/ decrease (-) in relation to 1999 in points</i>
<b>OGÓŁEM .....</b> <b>TOTAL</b>	<b>33</b>	<b>16600,7</b>	<b>115,1</b>	<b>126,0</b>	<b>100,0</b>	<b>x</b>
Drogowe .....	31	14408,0	103,6	122,9	86,8	-9,6
<i>Road</i>						
Kolejowe .....	1	48,5	23,4	63,8	0,3	-1,1
<i>Rail</i>						
Lotnicze .....	1	2144,1	683,9	155,8	12,9	10,7
<i>Air</i>						

W 2006 r. na terenie województwa funkcjonowały 33 przejścia graniczne: 1 lotnicze, 1 kolejowe oraz 31 przejść drogowych. Zgodnie z umowami międzynarodowymi z Republiką Słowacką<sup>3</sup>, na przejściach drogowych dopuszczony był ruch graniczny: osobowy (międzynarodowy; na 11 przejściach), towarowy (na 9 przejściach), mały ruch graniczny (16 przejść; dla obywateli gmin leżących w pasie małego ruchu granicznego, tj. na terenie gmin, które znajdują się w pasie przygranicznym do 15 km od przejścia) oraz turystyczny (16 przejść na szlakach turystycznych; dla obywateli kilkudziesięciu krajów).

Ruch graniczny według przejść granicznych przedstawiono w części tabelarycznej w tabl. 25.

Spośród turystycznych przejść granicznych największą liczbę odpraw zanotowano na przejściu Szczawnica – Lesnica, na tzw. Drodze Pienińskiej (447,5 tys., tj. 2,7% odpraw w województwie).

Turystyczne przejście graniczne Sromowce Niżne – Červený Kláštor było przejściem, na którym nastąpił największy wzrost ruchu granicznego — z 41 osób w 2005 r. do 49822 osób w 2006 r. Powodem tak znacznego wzrostu atrakcyjności tego przejścia było otwarcie, w dniu 12 sierpnia 2006 r., kładki pieszej na Dunajcu, w miejscu, gdzie do tej pory przekraczano rzekę w bród. Stalowo-drewniany most na Dunajcu jest najdłuższą konstrukcją tego typu w Europie — ma 176 m długości oraz 2,5 m szerokości. Przejście graniczne jest czynne przez cały rok, w od godz. 6<sup>00</sup>–22<sup>00</sup> (dotychczas czynne było od maja do października). Na przejściu dopuszczony jest ruch pieszy, rowerowy oraz wózków inwalidzkich<sup>4</sup>.

<sup>3</sup> Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką o małym ruchu granicznym, sporządzona w Zakopanem dnia 6 grudnia 1996 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 127, z późn. zm.); Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Słowackiej o przejściach granicznych, przekraczaniu granicy na szlakach turystycznych przecinających granicę państwową oraz zasadach przekraczania granicy państwowej poza przejściami granicznymi, sporządzona w Trstieniu dnia 1 lipca 1999 r. (M.P. z 2002 r. Nr 17, poz. 300, z późn. zm.).

<sup>4</sup> Strona internetowa Gminy Czorsztyn <http://www.czorsztyn.pl>; strona internetowa Karpackiego Oddziału Straży Granicznej <http://www.strazgraniczna.pl/karpacki>; Marcei Kwaśniewski, *Jak gmina Czorsztyn stawiała za unijne pieniądze najdłuższą kładkę nowoczesnej Europy* [w:] *Fundusze Europejskie*, nr 3 (16) 2006 r., <http://www.fundusze-europejskie.pl>

## 2.1.6.2. Lotnicze przejście graniczne Kraków-Balice

Na lotniczym przejściu granicznym w Krakowie-Balicach w 2006 r. zanotowano największy wzrost udziału odpraw osób przekraczających granicę w ogólnym ruchu granicznym w województwie. Zwiększył się także jego udział w ogólnopolskim lotniczym ruchu granicznym.

TABL. IX. OSOBOWY RUCH GRANICZNY NA PRZEJŚCIU GRANICZNYM W KRAKOWIE-BALICACH  
PASSENGER BORDER TRAFFIC ON BORDER CROSSING IN KRAKÓW-BALICE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
OGÓŁEM: TOTAL:								
w tys. osób ..... <i>in thous. persons</i>	313,5	380,8	387,3	319,4	384,9	618,3	1376,0	2144,1
w tym cudzoziemcy ..... <i>of which foreigners</i>	175,0	208,2	200,4	171,3	211,6	354,1	759,1	1052,0
rok poprzedni = 100 ..... <i>previous year = 100</i>	123,9	121,4	101,7	82,5	120,5	160,6	222,6	155,8
Udział w %: Share in %:								
w ruchu granicznym w województwie ..... <i>in boarder traffic in voivodship</i>	2,2	2,4	2,8	2,8	3,5	4,9	10,4	12,9
w lotniczym ruchu granicznym w Polsce ..... <i>in air boarder traffic in Poland</i>	7,2	8,1	8,0	6,5	7,5	9,1	14,5	16,3

Porównanie liczby turystów zagranicznych przylatujących do Polski i przekraczających granicę w Krakowie-Balicach oraz liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów w hotelach na terenie miasta Krakowa wykazuje silny związek korelacyjny. Współczynnik korelacji liniowej Pearsona<sup>5</sup> wyniósł 0,94, co oznacza, że wraz ze wzrostem liczby cudzoziemców przekraczających granicę w Balicach rośnie liczba cudzoziemców korzystających z noclegów w hotelach w Krakowie.

<sup>5</sup> Współczynnik korelacji obliczono dla lat 1998–2006; dla roku 1999 liczbę korzystających z noclegów obliczono jako średnią arytmetyczną lat sąsiednich, tj. 1998 i 2000 r.